T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/467
KARAR NO : 2025/70
KARAR TR : 07/01/2025

ÖZET : 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G. A.
Vekili : Av. C. A.
Davalılar : 1- İstanbul Sivil Trafik Ekipler Amirliği (Adli Yargıda)
2- İstanbul Valiliği (İdari Yargıda)

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, İstanbul Trafik Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, *** plaka sayılı aracın ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığının tespit edildiğinden bahisle, araç sürücüsü adına 25/04/2024 tarih ve MB-33698078 seri-sıra nolu trafik idari para cezası karar tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3-a maddesi uyarınca 32.233 TL idari para cezası verildiğini ayrıca üçüncü kişi adına kayıtlı aracın da, trafikten men tutanağı ile 60 gün trafikten men edilerek muhafaza altına alındığını ancak buna ilişkin tutanağın tebliğ edilmediğini ileri sürerek, idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. İstanbul 8. İdare Mahkemesi 16/05/2024 tarih ve E.2024/903, K.2024/1135 sayılı kararı ile, *"araç sahibinin dava dışı Volkan Aydemir olmasına karşın yalnızca araç sürücü olan davacı tarafından aracın* **trafikten** *menine karşı da dava açılması nedeniyle dava dilekçesi İdari Yargılama Usül Kanunun 3. maddesine uygun olmadığı"* gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15.maddesinin 1. fıkrası (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla 3.maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açılmakta serbest olmak üzere dava dilekçesinin reddine, karar vermiştir.

3. Davacı vekili yenileme dilekçesi ile; aynı hukuki sebeplerle sadece idari para cezası tutanağının iptalini talep etmiştir.

4. **İstanbul 8. İdare Mahkemesi 06/08/2024 tarih ve E.2024/1121, K.2024/1658 sayılı kararı** ile, araç sürücüsü davacı adına idari para cezası uygulanmasına ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca adli yargı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HUKVoWF - eQ5ptdL - SMlKZpT - 6owijo= ile erişebilirsin

yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine, karar vermiş, bu karar istinaf edilmeden kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava; mülkiyeti dava dışı Volkan Aydemir'e ait 33 AGH 957 plaka numaralı araç ile ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almaksızın yolcu taşımacılığı yapıldığından bahisle araç sürücüsü davacı hakkında 32.233,00-TL tutarında trafik para cezası uygulanmasına yönelik 25/04/2024 tarih ve MB-33698078 sayılı* **işlemin** *iptali istemiyle açılmıştır.*
>
> *2577 sayılı Kanun'un 14. maddesinin 3.fıkrasında; dava dilekçelerinin görev ve yetki,idari merci tecavüzü, ehliyet, idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı,* süre *aşımı, husumet, 3 ve 5. maddelere uygun olup olmadıkları yönlerinden sırasıyla inceleneceği; aynı Kanun'un 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde ise; adli yargının görevli olduğu konularda açılan davaların görev yönünde reddine karar verileceği hükmüne yer verilmiştir.*
>
> *5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde, diğer genel hükümlerinin ise, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanacağı belirtilmiş; 27. maddesinde ise, idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği belirtilmiştir.*
>
> *Buna göre, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması; dava konusu idari para cezasına ilişkin olarak idari yargı yerini görevli kılan özel bir görev kuralının ve dava konusu idari yaptırım kapsamında, aracın maliki olmayan davacı hakkında verilmiş ve idari yargının görev alanına giren diğer bir idari işlemin bulunmaması karşısında, davanın görüm ve çözümüne yetkili ve görevli Mahkemenin 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca adli yargı yeri olduğu ortadadır.*
>
> *Bu itibarla; karar tarihi itibarıyla araç maliki tarafından trafikten men işlemine karşı idari yargıda bir dava açılmaması da gözetilerek, davacı adına 32.233,00-TL tutarında trafik para cezası uygulanmasına yönelik işlemin iptali istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden uyuşmazlığın çözümünde Mahkememizin görevli olmadığı sonucuna varılmaktadır.*
>
> *Açıklanan nedenle; davanın 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine,..."*

5. Davacı vekili, bu kez aynı hukuki sebeplerle idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

6. **Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliği 12/09/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/8289 sayılı kararı** ile, idari para cezasının iptali ile birlikte aracın trafikten men kararının da verildiği, yapılan başvuruyu inceleme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 3-a, 27/8, 28/1-b maddeleri uyarınca itirazın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

> *"...Başvuranın idari para cezasının iptalini talep ettiği, trafik idari para cezasına karşı yapılan itirazda görevli merci Sulh Ceza Hakimliği olmakla birlikte, aracın trafikten men edildiği de Emniyet cevabi yazıda belirtildiğinden ve trafikten men işlemlerinin idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinden ve 5326 sayılı yasanın 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HUKVoWF - eQ5ptdL - SMlKZpT - 6owijo= ile erişebilirsin

ile eklenen sekizinci fıkrada ise; "idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği" şeklindeki düzenleme nedeniyle trafik idari para cezasına yapılan itirazın aracın geçici süreyle trafikten men kararı ile birlikte görevli İdare Mahkemesi'nce değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmakla 5326 sayılı yasa 27/8 ve 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun REDDİNE ilişkin aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: (Gerekçesi Yukarıda Açıklandığı Üzere);

1-Başvuruya bakmaktan Hakimliğimizin 5326 Sayılı yasanın 27/8. ve 28/1-b maddeleri gereğince GÖREVSİZLİĞİNE,..."

7. Davacı vekili 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliğince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Trafik işaret ve kurallarına uyma zorunluluğu"* başlıklı 47. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Karayollarından faydalananlar aşağıdaki sıralamaya göre;

a) Trafiği düzenleme ve denetimle görevli trafik zabıtası veya özel kıyafetli veya işaret taşıyan diğer yetkili kişilerin uyarı ve işaretlerine,

b) Trafik ışıklarına,

c) Trafik işaret levhaları, cihazları ve yer işaretlemeleri ile belirtilen veya gösterilen hususlara,

d) Trafik güvenliği ve düzeni ile ilgili olan ve yönetmelikte gösterilen diğer kural,yasak, zorunluluk veya yükümlülüklere,

Uymak zorundadırlar.

(Değişik:18/10/2018-7148/20 md.) Trafik zabıtası veya diğer yetkililerin dur işaretlerine, ışıklı trafik işaretlerinden kırmızı renkli olanına ve sesli işaretlere uymayan sürücüler 235 Türk lirası, bu maddede yazılı diğer trafik işaretlerine ve kurallarına uymayan sürücüler, 108 Türk lirası para cezası ile cezalandırılırlar."

9. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Araçların tescil edildikleri amacın dışında kullanılması"* başlıklı Ek 2. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/10/1996-4199/43 md.) (Değişik:18/10/2018-7148/26 md.)

Araçlarını motorlu araç tescil belgesinde gösterilen maksadın dışında kullananlar ile sürülmesine izin veren araç sahiplerine 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır. (Mülga cümle:21/2/2019-7166/5 md.)(…)

(Ek fıkra:21/2/2019-7166/5 md.) Ayrıca, araç on beş gün süre ile trafikten menedilir.

10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ilgili belediyeden;

a) Çalışma izni/ruhsatı almadan,

b) Alınan izin/ruhsatta belirtilen faaliyet konusu dışında,

c) *Alınan izin/ruhsatta belirtilen çalışma bölgesi/güzergâh* dışında

belediye sınırları dâhilinde yolcu taşımak yasaktır. Bu fıkranın (a) bendine uymayanlara 5.010 Türk lirası, (b) bendine uymayanlara 2.018 Türk lirası, (c) bendine uymayanlara 1.002 Türk lirası idari para cezası verilir. Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü hâlinde, bu fıkrada yer alan idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HUKVoWF - eQ5ptdL - SMlKZpT - 6owijo= ile erişebilirsin

İşleteni veya sahibi, sürücüsünün kendisi olup olmadığına bakılmaksızın aracın bu maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak kullanılmaması hususunda gerekli tedbirleri almak ve denetimini yapmakla yükümlüdür. Araç, bu maddenin üçüncü fıkrasının;

a) (a) bendinin ihlali hâlinde altmış gün,

b) (b) bendinin ihlali hâlinde otuz gün,

c) (c) bendinin ihlali hâlinde ise on beş gün

süreyle trafikten menedilir.

İlgili belediye tarafından tahdit veya tahsis kapsamına alınmış ve bu kapsamda verilmiş çalışma izninin/ruhsatının süresi bittiği hâlde, belediye sınırları dâhilinde yolcu taşıyan kişiye 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır ve eksikliği giderilinceye kadar araç trafikten menedilir.

Ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan taşımacılık hizmeti alanlara da 334 Türk lirası idari para cezası uygulanır."

10. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır."

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

12. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

Gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

13. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HUKVoWF - eQ5ptdL - SMlKZpT - 6owijo= ile erişebilirsin

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/01/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

17. Somut olayda, araç sürücüsü davacı adına ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığından bahisle idari para cezası düzenlendiği, bununla birlikte Volkan Aydemir adına tescilli aracın 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca 60 gün süreyle trafikten men edilmesine ilişkin tutanağın iptaline ilişkin davacının bir talebinin bulunmadığı anlaşılmıştır.

18. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

19. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

20. Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HUKVoWF - eQ5ptdL - SMlKZpT - 6owijo= ile erişebilirsin

bu kararın idari yargı yerinde dava konusu *edildiğinin* anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

21. İncelenen uyuşmazlıkta, adli yargı yerince her ne kadar; idari para cezasının iptali ile birlikte aracın trafikten men kararının da verildiği, yapılan başvuruyu inceleme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmişse de; davacının aracın trafikten men işleminin iptaline ilişkin bir talebinin bulunmadığı, davacının talebinin sadece hakkında düzenlenen idari para cezasının iptaline ilişkin olduğu, davacı hakkında uygulanan trafik para cezasının da 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 12/09/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/8289 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 12/09/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/8289 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/01/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HUKVoWF - eQ5ptdL - SMlKZpT - 6owijo= ile erişebilirsin